

AGENDA

Zoals te doen gebruikelijk vinden ook dit jaar weer acht ledenavonden plaats en enkele excursies. De ledenavonden vinden plaats in "De Akker" aan het Melkpad. Tijdstip: elke 4e woensdag van de maand (december uitgezonderd) om 20.00 uur. Het najaarsprogramma ziet er als volgt uit:

woensdag 22 september 1993

Vliegveld Hilversum

Zie EP 1993/2.

zaterdag 2 oktober 1993

Excursie Raadhuis Hilversum

Korte inleiding en rondleiding door de projectleider van de restauratie, de heer A. den Dikken. Start 14.00 uur. Geen kosten. Opgave vooraf niet nodig. Zie voor nadere gegevens EP 1993/2.

woensdag 27 oktober

Joods Hilversum

Deze avond staat in het teken van Joods Hilversum, waar vader en zoon Van der Voort al jarenlang onderzoek naar doen. Coen van der Voort verdiepte zich in verschillende aspecten van de Joodse samenleving in Nederland en vertelt daarover voor de pauze. Zoon Harry schenkt daarna aandacht aan de genealogie van enkele Joodse families in Hilversum.

Deze ledenavond zal worden begonnen met een (zeer korte) ledenvergadering met maar één agendapunt:

De benoeming van de heer Thom Brouns tot erelid van onze vereniging. Het bestuursvoorstel wordt toegelicht in de rubriek VAN HET BESTUUR, elders in dit nummer.

woensdag 24 november 1993

Frans Ernst Blaauw, een geniale natuur in 's-Graveland

Ir. A. Coops zal deze avond een ongetwijfeld boeiende lezing houden over de bekende 's-Gravelandse buitenplaats "Gooilust" en zijn illustere bewoner Frans Ernst Blaauw.

Blaauw nam in 1895 zijn intrek in "Gooilust". Hij veranderde het landgoed in een ware menagerie met wel 500 dieren. Ook plantte hij er zeer veel uitheemse planten en bomen.

De bewoners uit Hilversum en 's-Graveland sprak dit alles zo aan, dat ze ook nu nog spreken van het "Bos van Blaauw", ook al overleed de man zo'n 60 jaar geleden.

De heer Coops is thans bewoner van "Gooilust". Hij verluchtigt zijn lezing met dia's van eigen hand.

woensdag 26 januari 1994

Veenontginningen langs de randen van het Gooi

Een lezing door Drs. Chris de Bont. Een avond die wordt georganiseerd in samenwerking met "Naerdincklant", de regionale afdeling van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. Meer bijzonderheden in het komende nummer van EP.

VAN HET BESTUUR

Sinds de laatste verslaggeving in het vorige nummer van EP is uw bestuur voor de zomervakantie nog drie keer bijeengewees. In vogelvlucht enkele belangrijke zaken die de revue passeerden.

Op 21 april besloot het bestuur om aan de ledenvergadering de heer Thom Brouns als erelid van

de vereniging voor te dragen. Daarvoor zal in het najaar een (korte) ledenvergadering worden ingelast in het programma van een ledenavond.

De Bond Heemschut plaatst een artikel in haar tijdschrift over de activiteiten van de HHK "Albertus Perk" in relatie tot de bij ons levende opvattingen over de aanpak van de binnenstad.

De voorzitter kwam later binnen. Hij heeft deze

avond in de binnenstadscommissie het woord gevoerd en onze standpunten ten aanzien van rooilijnen, brinken, de Spijkerpandjes e.d. toege-licht. Elders in deze rubriek een samenvatting van dit verhaal.

De penningmeester heeft initiatieven ont-plooid om nieuwe leden te werven. Hem wordt lof toegezwaaid.

Namens de redactie van EP wordt gemeld, dat er een enquête onder de lezers wordt voor-bereid.

Op 27 mei werden stappen genomen tot oprich-ting van een deskundigengroep, die het bestuur met raad en daad terzijde staat op het gebied van stedenbouw en monumentenzorg.

De gezondheidssituatie van de secretaris is een bron van zorg. De vele activiteiten van onze vereniging vragen om grote betrokkenheid en inzet van de secretaris. Dat kan op dit moment niet worden gevraagd. De helpende hand van andere bestuursleden schept ook onduidelijk-heden. De voorzitter zal in overleg zoeken naar een structurele oplossing.

Bestuursleden zijn bereid mee te werken aan de monumentendag (11 september 1993) als de historische kring zich kan profileren.

Het archief-Korpershoek over Hilversum in oorlogstijd wordt in gedeelten overgedragen aan het bestuur. Dit heeft onder meer toegezegd voor goede archivering zorg te dragen. Moge-lijkheden voor bestudering en publicatie zullen worden onderzocht.

Een afvaardiging van het bestuur heeft infor-meel contact gehad met prof. Leupen van de Stichting Tussen Vecht en Eem. Ons bestuur meent, dat er bij TVE een cultuuromslag moet plaatsvinden. Nieuwe taken zullen ter hand moe-ten worden genomen. De invloed van de plaat-selijke historische kringen zal moeten worden vergroot.

Ten aanzien van de binnenstad wordt beslo-ten, dat we in het voorjaar van 1994 opnieuw een paneldiscussie zullen organiseren, waarvoor we de politieke partijen zullen uitnodigen. Histori-sche bebouwing en monumentenbeleid zullen daarbij centraal staan. Eea. vooruitlopend op de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 1994.

Mw. Van Dussen schonk ons aktes over "De

Jonge Graaf van Buren". Die zullen tzt. naar het Streekarchief gaan.

Op 5 juli meldt de voorzitter het besluit van de se-cretaris om af te treden maar deel uit te blijven maken van het bestuur. Naar een nieuwe secre-taris zal worden gezocht.

De uitnodiging voor het zgn. "Stadsgesprek" dat op 10 september onder auspiciën van de ge-meente Hilversum plaats vindt in de Tuinzaal van Gooiland, is door het bestuur met gemengde gevoelens ontvangen. Het wordt een algemene voorlichtingsbijeenkomst en geen gesprek in de zin van motie 451, die op 23 december door de raad werd aanvaard. Met name is niets terug te vinden in het programma van de uitdrukkelijke voorwaarde in de motie, dat het stadsgesprek dient uit te monden in een voorstel aan de raad van een stedenbouwkundig toetsingskader. Dit toetsingskader zou bij de beoordeling van te ont-wikkelen bouwplannen door de raad kunnen worden gebruikt. Aan een stadsgesprek met dit oogmerk waren en zijn we van harte bereid mee te werken. Het voorgestelde programma lijkt ons echter niet gericht op het bereiken van het doel van de motie. Besloten wordt bij de dienst Stads-ontwikkeling opheldering te vragen over het pro-gramma van 10 september, waarna we een be-sluit zullen nemen over onze inbreng.

Het archief Bosch van de Hoveniersveren-iging zullen we graag in ontvangst nemen. Wij zijn niet op eigen beheer uit, maar menen dat we een 'doorsluisfunctie' hebben naar het Streekar-chief.

Het archief Korpershoek is nu compleet en werd overgedragen aan het Streekarchief.

Radio Noord-Holland zond op 5 juli een uitge-breid interview uit met voorzitter Fred Repko over de historische betekenis van de gebouwen rond de Kerkbrink.

Jan Lamme bezocht een driedaags sympo-sium over lokale en regionale geschiedenis in onderwijs en toerisme, dat werd gehouden in Nijverdal. Na een kort verslag en een discussie wordt besloten dat we met TVE gaan overleggen op welke wijze we kunnen inspelen op de be-hoeften in het onderwijs. Met name de nieuwe verplichting in de basisvorming van het voort-gezet onderwijs om meer te werken aan de eigen omgeving, biedt mogelijkheden voor een

historisch-geografische benadering waaraan we een steentje zouden kunnen bijdragen.

Zowel AP als 'Pas Op!' worden regelmatig opgebeld door verontruste bewoners van buurten die ageren tegen nieuwe bouwplannen. Recentelijk nog over de voorgestelde nieuwbouw op de hoek Vaartweg/Roeltjesweg. De jongste bestemmingsplannen geven met name in de villa-wijken soms veel ruimte voor grootschalige projecten, die het unieke karakter van die wijken dreigen aan te tasten. HPO en AP zullen zich hierover samen beraden.

Op de Open Monumentendag (11 september) willen we de aandacht vestigen op de Spijkerpandjes aan de Kerkbrink. Enkele leuke ideeën zullen worden getoetst op hun financiële en technische haalbaarheid.

AP gaat met het Goois Museum en het Omroepmuseum samenwerken om te komen tot een tweetal tentoonstellingen en een publicatie. Dit ivm. de viering van het vierde lustrum van onze vereniging in 1995. Nu het Omroepmuseum in de nieuwe huisvesting zit, kan deze trein op de rails worden gezet. Het overleg wordt vervolgd in september.

Aan een tentoonstelling over vaandels, die volgend jaar in het Goois Museum zal plaatsvinden, zal onze vereniging graag meewerken.

De penningmeester meldt voldaan, dat zich in de eerste helft van het jaar ca. 50 nieuwe leden hebben aangemeld. De trend van de laatste jaren zet zich dus door.

JEL

Planning van het willekeurige

Commentaar op de voornemens van de gemeente Hilversum voor de bebouwing en inrichting van de Kerkbrink

De gemeente heeft een notitie uitgebracht over de randvoorwaarden die moeten worden gesteld aan de bebouwing en inrichting van de Kerkbrink en omgeving. Daarin is ook aandacht besteed aan de ideeën van "Albertus Perk" en "Hilversum, Pas Op!". De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het Ontwikkelingsplan voor de binnenstad besloten om deze te betrekken bij de uitwerking van de bebouwing aan de zuidwand van de Kerkbrink.

De gemeente is van mening dat in de nieuwe situatie het Oude Raadhuis zich nadrukkelijker op de Kerkbrink zal moeten manifesteren. Dit is volgens haar vooral te bereiken door de zuidelijke rooilijn van de Kerkbrink enigszins naar het zuiden op te schuiven. Daarnaast wordt als reden voor deze opschuiving genoemd een goede doorstroming van bussen en een veilige en aantrekkelijke route voor fietsers en voetgangers. Tenslotte stelt de gemeente dat onder de bestaande bebouwing het praktisch onmogelijk is een ondergrondse parkeergarage van voldoende capaciteit te realiseren. Het gevolg is afbraak van alle resterende historische bebouwing aan de zuidwand van de Kerkbrink. De gemeente wil op deze plaats eigentijdse

nieuwbouw plegen van maximaal vier bouwlagen.

Zowel tijdens de vergadering van de gemeentelijke Overleggroep Binnenstad als tijdens de raadscommissie-vergadering voor de Binnenstad zijn door "Albertus Perk" bezwaren tegen deze voornemens ingebracht.

Bezwaren van bouwkundige aard

De brinken van Hilversum vormen samen met het stratenpatroon het meest karakteristieke van Oud-Hilversum dat gespaard is gebleven. De Kerkbrink is mogelijk al ontstaan bij de stichting van Hilversum in de 8e eeuw. Hoewel de bebouwing steeds wisselde moeten derhalve deze vormen en rooilijnen zeer oud zijn. De Kerkbrink zelf bestaat uit twee driehoekige brinken, nog duidelijk te zien op de oudste kadasterkaart uit 1824. Daaromheen groeperen zich verschillende andere brinken: de Brink van Hafkenscheid (pleintje van De Kei), de Brink van Doets (pleintje voor C&A) en de V-vormige brinkachtige ruimtes en plekken zoals de samenloop Vaartweg-Havenstraat en die van de Veerstraat-Herenstraat. Het geheel vormt een willekeurig en grillig patroon zonder planmatig systeem. Het verwijst duidelijk

Het karakteristieke stratenpatroon met de driehoekige brinkjes komt op de eerste kadasterkaart van Hilversum uit 1824 goed uit. De Kerkbrink (Kerkbuurt) bestaat in feite uit twee driehoekige brinken.

naar de landelijke en agrarische oorsprong van Hilversum.

Conclusie: De eeuwenoude vormen en rooilijnen van de Kerkbrink mogen niet naar de zuidzijde worden verschoven omdat daarmee het meest karakteristieke van het oude dorpse Hilversum wordt aangetast.

2. De nog aanwezige bebouwing aan de zuidzijde is niet alleen karakteristiek voor de Kerkbrink (zoals ook door de gemeente wordt gesteld) maar heeft ook een cultuurhistorische en architectonische betekenis. De Spijkerpandjes dateren uit 1770 en vormen het laatste voorbeeld op de Kerkbrink van de bouw vlak na de grote brand van 1766. Tevens is hier de grondslag gelegd voor de Spijkerfabriek, bekend van de Gouden Koets en de Spijker-automobielen. Ook wordt daarmee herinnerd aan het verband tussen de hoefsmederij van Spijker, later Walbeek, en de paardenmarkt op de Kerkbrink, alsmede het beslaan van de paarden van de Buwaldadiligences. Het huidige veilinghuis is het laatste voorbeeld van de winkel-woonhuizen zoals deze aan het begin van deze eeuw aan de Kerkbrink

werden gebouwd als antwoord op de sterke groei van de Hilversumse bevolking. Het dateert uit 1912 en de bekende architect C. de Groot was de ontwerper. Aanvankelijk was daar de manufacturer J. van Woudenberg gevestigd. Begin jaren '30 werd het pand overgenomen door Gerzon. De oorspronkelijke bouwtekeningen laten een fraai gedetailleerde gevelopbouw zien die weer hersteld zou kunnen worden.

Conclusie: De nog aanwezige historische bebouwing aan de zuidwand dient in gerestaureerde staat behouden te blijven omdat deze niet alleen karakteristiek voor de Kerkbrink, maar ook het laatste restant van verschillende Hilversumse cultuurperioden is.

3. Met betrekking tot de vormgeving van de nieuwbouw in *het gat van de Kerkbrink* (hetzelfde geldt ook voor de vormgeving van de vervanging van Hof van Holland) hebben "Albertus Perk" en "Hilversum, Pas Op!" gepleit voor een bouwwijze die aangepast is aan de historische bebouwing aan de Kerkbrink. Daarbij wordt niet gedacht aan historiserende bouw of replica's,

In het woningbouwproject Bergkwartier "Prinsenplaats" te Deventer (1989) door de architecten A. Mensink en G. Wijnia nieuwbouw gemaakt die zich goed voegt bij de historische bebouwing. (foto: JEL)

maar aan architectuur waarbij oud en nieuw met elkaar verzoend worden en nieuwe ontwikkelingen worden geënt op elementen die ons zijn overgeleverd. De kwalificatie van de gemeente voor de nieuwbouw "eigentijds" is daarom te eenzijdig. AP wil dat meer specificeren en daarom *aangepast* noemen. Omdat het altijd moeilijk blijft om aan te geven wat daarmee bedoeld wordt en ook onze bekende impressie voor de zuidwand misverstanden oproept, geven wij als inspiratiebronnen: het *woningproject in de Zwolse binnenstad* van Aldo van Eyck en Theo Bosch, de *stadsvernieuwing aan de Bickersgracht te Amsterdam* van Paul de Ley, waarbij ook historische panden zijn opgenomen in de gevelwand en *het project De Prinsenplaats te Deventer*. Al deze projecten kenmerken zich door een vormtaal die zich eigentijds maar naadloos voegt in de oude bebouwing. Deze projecten worden ook door deskundigen zeer geprezen om hun kwaliteit.

Conclusie: De nieuwe bebouwing aan de zuid-, en oostwand van de Kerkbrink dient niet alleen eigentijds te zijn maar ook aangepast aan de historische bebouwing.

Bezwaren van stedenbouwkundige aard
Het Oude Raadhuis heeft in zijn huidige situatie

op de Kerkbrink – niet geheel centraal – nooit misstaan. De oudste vermelding van zijn voorloper het Rechthuis dateert uit 1635. Gedurende meer dan 350 jaar zijn geen bezwaren geuit tegen deze plaats. Integendeel: voor het "mooie plaatje" van de Kerkbrink werd vanouds de zijde van het Oude Raadhuis afgebeeld. Er wordt in het voorstel van de gemeente geen afweging gemaakt tussen het centreren van het Oude Raadhuis enerzijds en het behoud van de karakteristieke bebouwing aan de zuidwand anderzijds. Zo wordt ten onrechte deze bebouwing ingeruild voor een zogenaamde "betere situatie" van dit Raadhuis. Voorts worden in de stedenbouwkundige overwegingen de zichtlijnen op de Kerkbrink een groot belang toegekend, zo zeer zelfs dat men bomen storend vindt. Ook wij willen zichtlijnen zoveel mogelijk tot hun recht laten komen maar niet ten koste van eeuwenoude structuren zoals de rooilijnen en de oude inrichting met willekeurig gegroepeerde bomen. Juist ook het feit dat er soms geen zichtlijn is maakt de Kerkbrink zo verrassend. Het is niet juist om deze bijzondere vorm die de Kerkbrink in de loop der eeuwen heeft verkregen teniet te doen ten behoeve van de huidige stedenbouwkundige smaak die over enkele jaren weer anders is. Deze stedenbouwkundige planning zal juist het niet-

Zwolle. Woningbouwproject van Aldo van Eyck en Theo Bosch 1977. Gaten in de stad werden na de sloopwoede van de jaren '60 opgevuld. Een vroeg voorbeeld van vormtaal die in heel Nederland navolging vond.

geplande van het gegroeide dienen te respecteren en als uitgangspunt moeten nemen: planning van het onplanmatige. Op een onlangs in Hof van Holland gehouden studieconferentie van planologen uit Nederland – waar “Albertus Perk” uitgenodigd was – werd door deze planologen gepleit voor het behoud van de huidige vorm van de brinken als het meest karakteristieke van Hilversum.

Conclusie: Stedebouwkundig getuigt een ingreep in de Kerkbrink wat vorm, omvang, zichtlijnen en historische beplanting betreft van een denken in te korte termijnen. Bovendien wordt daarbij eenzijdig een esthetische invalshoek gekozen. De paradoxale opgave is *planning van dat wat onplanmatig is ontstaan*.

Verkeersaspecten

De gemeenteraad heeft besloten de Kerkbrink verkeersluw te maken. Het resterende verkeer bestaat straks alleen nog uit bussen, fietsers en voetgangers. De verkeersdruk kan dan ook niet de reden zijn dat de Kerkbrink verbreed moet

worden – en daarmee van zijn karakter wordt ontdaan. Het grootste probleem wordt thans gevormd door het autoverkeer en dat verdwijnt straks. Minder verkeer en toch wegverbreding?

Verder stelt de gemeente dat de bouw van een ondergrondse parkeergarage noodzaakt tot afbraak van historische panden. Op geen enkele wijze – noch door middel van berekeningen noch door middel van bouwtekeningen – wordt aangetoond dat zo'n parkeergarage niet achter de historische bebouwing gesitueerd kan worden. Maar ook al zou dit wel aangetoond worden dan laat de gemeente Rotterdam zien dat de herbouw van historische panden aan de Oude Haven op de oorspronkelijke plaats boven de ondergrondse metrobuus mogelijk is. Waar een wil is, is een weg.

Conclusie: Verkeerstechnisch is het voorstel inconsequent en niet onderbouwd.

Commerciële aspecten

Algemeen blijkt dat een historische omgeving aantrekkingskracht uitoefent op het winklend

Stadsvernieuwingsproject Bickerseiland Amsterdam van Paul de Ley en Jouke van den Bout. Menging van bedrijven en woningen, van oude bebouwing en aangepaste nieuwbouw (foto: JEL)

publiek. Onderzoek heeft aangetoond dat de belevingswaarde van historische bebouwing onder alle lagen van de bevolking hoog is. Zo'n omgeving schept een ambiance waar men zich thuis voelt en graag winkelt. Winkeliers hebben dan ook kenbaar gemaakt dat zij zich graag zouden willen vestigen in één der panden zoals deze waren geschetst op de prent van AP en HPO voor de zuidwand van de Kerkbrink.

Conclusie: Sloop van de historische bebouwing aan de zuidzijde van de Kerkbrink is commercieel niet aantrekkelijk.

Eindconclusie

De uitgangspunten van de gemeente Hilversum voor de bebouwing en herinrichting van de Kerkbrink worden afgewezen zolang niet overtuigend is aangetoond dat de eerder door AP en HPO aangedragen ideeën niet uitvoerbaar zijn.

Overigens bevatten deze uitgangspunten en randvoorwaarden elementen die aanspreken en geven deze mogelijkheden tot consensus mits een tot resultaten leidende discussie kan plaatsvinden. Ondanks aandrang onzerzijds heeft de gemeente nog geen initiatief tot zo'n gesprek genomen hoewel ieder er van overtuigd is dat spoedig tot uitvoering moet worden overgegaan.

Bij de briefkaartactie, waaraan zoveel leden enthousiast hebben meegedaan, was het motto "Een nieuw hart voor het oude dorp". Nu moeten wij ons bezorgd afvragen: "Krijgt de Kerkbrink een hartvergroting?"

Hilversum, 21 april 1993

Het bestuur van de Hilversumse
Historische kring "Albertus Perk"

Reacties uit de gemeenteraad:

De reacties van de verschillende politieke partijen op de Kerkbrinkplannen en op het commentaar van AP liepen uiteen. Een selectie van enkele uitspraken tijdens de vergadering van de raadscommissie voor de binnenstad van 21 april jl. willen we de lezer niet onthouden:

VVD:

– Kan zich voorstellen dat men vanuit historisch oogpunt de Spijkerpandjes wil behouden. Wellicht kunnen deze worden bewaard en elders weer worden opgebouwd.

– Vindt de driehoekige brinkjes wat kunstmatig aandoen, maar vindt dat ook niet echt belangrijk

Groen Links:

– Vindt dat de bestaande rooilijn in het zuidelijke deel moet worden gehandhaafd.

– Ziet geen noodzaak om het Oude Raadhuis zo prominent te situeren.

– Pleit voor groep bomen, bij voorkeur linden, op de brink.

SGP/GPV/RPF:

– Vindt het belangrijk dat wordt gebouwd in de stijl van de bestaande bebouwing.

– Ziet geen noodzaak tot verbreding van het zuidelijk deel.

H 2000:

– Is niet overtuigd van het feit dat de Spijkerpandjes wegmoeten.

– Bebouwing in dezelfde sfeer laten.

– Profiel Kerkbrink niet verder verbreden.

D66:

– Vindt uitgangspunten van zowel gemeente als AP waardevol

CDA:

– Inpassing Spijkerpandjes lijkt niet eenvoudig, anderszids zou het mooi zijn als ze kunnen worden behouden.

– Nieuwe bebouwing moet goed aansluiten bij het huidige.

PvdA:

– Ziet geen noodzaak tot verbreding van het profiel aan de zuidzijde.

– Als Spijkerpandjes behouden kunnen worden is dat leuk, maar daar moet het niet op hangen.

– Heeft iets tegen replicabouw en namaak. Voelt wel voor eigentijds maar dan met een grote mate van zorgvuldigheid.

De conclusie is dat er voor de verbreding van het profiel van de Kerkbrink geen meerderheid is te vinden maar dat voor het overige bijna alle partijen hun kruit nog droog houden. Vrijwel alle partijen betreurden het verder dat het stadsgesprek over architectuur in oude bebouwing nog steeds niet is gestart.

Van de kant van "Albertus Perk" werd nog eens benadrukt dat met aangepaste bebouwing niet wordt bedoeld historiserende bebouwing of replica's. Verder werd naar voren gebracht dat verplaatsing van de Spijkerpandjes geschiedvervalsing zou zijn.

Thom Brouns erelid van “Albertus Perk”

Toelichting bij het bestuursvoorstel

In de jaren '60 bestond er in Hilversum geen Historische Kring. Wel was er een historische studiegroep, die o.a. bestond uit de heren De Lange, Pos, Renou en Boekschoten.

Het aantal leden van die studiegroep was gering. De mensen van het eerste uur kwamen thuis bij elkaar voor hun “leden-avonden” en vergaderingen. Toen de Historische Kring “Albertus Perk” op 14 mei 1975 werd opgericht had men enkele tientallen leden. Eerste voorzitter werd Siem Pos.

De benoeming van Thom Brouns tot voorzitter van de kring zorgde voor de nodige veranderingen. Door zijn stroom publicaties, waaronder in de H.I.K. (Hilversumse Informatie Krant), ontstond er een warme belangstelling van de lokale bevolking voor de geschiedenis Hilversum.

Het devies van Thom Brouns, *Frappez Toujours*, gold zeker niet alleen voor zijn artikelen. Ook hield hij regelmatig boeiende lezingen. Met onderwerpen zoals bijvoorbeeld: De Kerkbrink, Het kind in Oud-Hilversum, Louis Couperus en

Albertus Perk. Bij zijn lezingen zorgde hij voor fraaie, vaak zelfgemaakte dia's.

In 1977 kwam hij met het idee om bij het eerste lustrum te komen tot een herdenking van Albertus Perk. Dit eerste lustrum vond inderdaad plaats in 1980 onder dit thema.

Th. Brouns zorgde er voor dat de Historische Kring “Albertus Perk” evolueerde van een groepje huisvrienden tot een open vereniging, waarbij het ledental de eerste vijf jaar 5x zo groot werd.

Op 27 februari 1980 trad Th. Brouns af als voorzitter. Huiselijke omstandigheden noopten hem tot deze stap. Hij werd opgevolgd door Mevr. T. Verdegaal-Ruhe.

Het bestuur wil hierbij voorstellen om Th. Brouns te benoemen tot *Ere-lid* van de Hilversumse Historische Kring “Albertus Perk”. De voordracht zal plaatsvinden op woensdag 27 oktober a.s. tijdens een extra algemene ledenvergadering. (Zie ook agenda)

CvA

Luden-penning voor Siem Pos

Op vrijdag 2 juli j.l. vond in Huizen een plechtigheid plaats waarin de heer Siem Pos het middelpunt was. De Stichting Stad en Lande, beheerder van het restant van het erfgoed van de Erfgooiers, had besloten hem vanwege zijn verdiensten in het zonnetje te zetten. Uit handen van burgemeester W. Hoekzema ontving de heer Pos de Emil Luden-penning met bijbehorende oorkonde.

Zijn verdiensten liggen op het gebied van de archeologie en de regionale geschiedenis. Hij was medeoprichter van de afdeling Naerdincklant van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland en gaf leiding aan opgravingsprojecten bij urnenvelden rondom Hilversum en de opgraving van het slot Ruisdael te Blaricum. Ook in Huizen en Laren deed hij archeologisch onderzoek.

Onze vereniging heeft een speciale band met

hem. Samen met anderen richtte hij in 1975 de Historische Kring “Albertus Perk” op en was de eerste voorzitter van de vereniging.

Hij was nauw bevriend met Dr. P.W. de Lange, ook een nestor van onze vereniging, die enkele jaren geleden op 103-jarige leeftijd overleed. Ze onderhielden een regelmatige briefwisseling.

Siem Pos stond niet alleen aan de wieg bij de geboorte van onze kring, hij was ook mede-initiatiefnemer bij de oprichting van de historische kringen van Weesp, Huizen en Loosdrecht.

De verdiensten van de heer Pos waren enkele jaren geleden aanleiding voor het bestuur om hem voor te dragen als erelid van onze vereniging.

Het spreekt vanzelf dat het bestuur bij de uitreiking van de penning vertegenwoordigd was om hem met de onderscheiding te feliciteren.

Zorg om Gooiland

Er is twijfel gerezen of de restauratie van Gooiland wel zal worden voltooid. De schepping van Jan Duiker die enkele jaren geleden gedeeltelijk werd gerestaureerd is recentelijk door de gemeente verkocht. B&W hebben tegenover de nieuwe koper G. van Eijl uit Bussum de eis laten vallen dat het complex in oude luister dient te worden hersteld. En die voorwaarde was vooraf in de raad bepaald! Gooiland is dus verkocht zonder dat er enige zekerheid is dat de opknopbeurt wordt voltooid.

Dat bleek uit het gemeenteraadsdebat van 7 juli j.l. Hoewel de verantwoordelijke wethouder W. Meulman stevige kritiek op zijn handelswijze kreeg van oppositiepartij VVD, maar ook van coalitiegenoot PVDA, ging de gemeenteraad toch unaniem accoord met de transactie. Doekjes voor het bloeden waren er te over. Meulman had zich niet aan de voorwaarde kunnen houden, omdat – naar hij zei – de gemeente te weinig geld voor het gebouw zou hebben gekregen. De nieuwe koper heeft een verplichting op zich genomen om zich in te spannen het gebouw op te knappen. Maar voor ieder was het duidelijk dat hij daarop niet kan worden vastgepind.

Enkele raadsfracties sputterden nog wat tegen en vonden dat de wethouder de raadsleden beter had moeten voorlichten. Dat vond de wet-

houder niet, omdat anders de onderhandelingen gevaar hadden gelopen.

Uiteindelijk legde iedereen zich mokkend bij de gang van zaken neer. Alle dominees waren koopman geworden.

Mevrouw Weyers van de VVD bestempelde de gang van zaken als "een van de zwartste bladzijden uit de geschiedenis van de cultuur in Hilversum" en verwoorde daarmee aardig de gevoelens die bij het bestuur van AP over deze gang van zaken leven. Een dikke onvoldoende naar ons oordeel voor zowel het college dat het goede raadsbesluit negeerde als voor de raad die het niet aandurfde om het besluit van B&W te verwerpen.

Als deze gang van zaken norm wordt bij de vernieuwing van de binnenstad, als goede voornemens zo gemakkelijk worden 'vergeten', als altijd de centen de doorslag geven in de discussie over het behoud van historisch, cultureel of architectonisch belangrijk erfgoed, dan wachten ons nog barre tijden.

Er is één troost. Zowel het college als de gemeenteraadsleden zijn volgend jaar aan vervanging toe. En u bepaalt wie er terugkomt!

Misschien dat u kunt helpen om onze wens te vervullen: een cultureler ingesteld college en een gemeenteraad met meer ruggegraat.

Namens het bestuur van AP: Jan Lamme

Verzetsarchief Korpershoek in Hilversum

Vaak blijken er nog belangrijke archieven over de Hilversumse geschiedenis in particulier bezit te zijn. Vorige keer maakten we melding van het Buwalda-archief. Nu kunnen we meedelen dat de heer Drs H. Rob. Korpershoek uit Zutphen zijn archief over verzetsactiviteiten in Hilversum tijdens de oorlog heeft willen afstaan.

De heer Korpershoek tekende in de oorlog spotprenten en affiches voor de illegale pers en werkte mee aan verzetsactiviteiten. Het materiaal is veelomvattend en indrukwekkend: originele prenten, linoleumsneden, illegale lichtdrukken van Publieke Werken, tijdschriften en publicaties, teveel om op te noemen. Bovendien bevat het een waardevol rapport over de verzets-

en oorlogsgebeurtenissen in Hilversum.

Na overleg en met zijn instemming is het materiaal via onze Historische Kring en de Werkgroep Herdenking mei '40-'45 overgedragen aan het Streekarchief. Ook vanaf deze plaats willen we de heer Korpershoek hartelijk danken voor zijn toewijding en de bereidheid dit materiaal af te staan.

Graag zouden we aan dit materiaal een publicatie wijden. Is er een lid (of zijn er leden) die zich hiervoor beschikbaar willen stellen? Wie zich met de studie van dit zéér interessante materiaal wil bezig houden, wordt verzocht dit bij een van de bestuursleden te melden.